

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

ในปัจจุบันสถานการณ์ปัญหาการกระทำทารุณกรรมทางเพศในประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น จากรายงานข้อมูลของศูนย์พึ่งได้ โดยสำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข ตั้งแต่ปี พ.ศ.2547-2550 พบว่า เด็กถูกทารุณกรรมทางเพศมากที่สุดถึงร้อยละ 60-70 รองลงมาเป็นการถูกทารุณกรรมทางกาย ร้อยละ 20-30 การถูกทารุณกรรมทางจิตใจร้อยละ 3-7 และการถูกทอดทิ้ง ร้อยละ 2-4 (สำนักพัฒนาระบบบริการสุขภาพ, 2551) และจากรายงานของมูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรีได้เปิดเผยว่า ในปี พ.ศ.2551 มีผู้ที่ถูกทารุณกรรมทางเพศหรือถูกข่มขืนจำนวน 338 ราย ถือว่าเป็นจำนวนที่ค่อนข้างสูง และในปี พ.ศ.2552 พบการทารุณกรรมทางเพศรวมกับอนาจารถึง 522 ราย ซึ่งเป็นสถิติที่สูงที่สุดในรอบ 10 ปี (มูลนิธิปวีณาหงสกุลเพื่อเด็กและสตรี, 2552) จากสถิติดังกล่าวเป็นเพียงข้อมูลที่ได้รับร้องเรียนเท่านั้น แต่ยัง ไม่รวมถึงข้อมูลที่ไม่ได้เปิดเผยความจริงหรือครอบครัวที่ไม่ให้ความร่วมมือคิดว่าไม่สามารถแก้ปัญหาได้ เกิดความอับอาย กลัวเสียชื่อเสียง หรือเกิดความกลัว ไม่กล้า และหากเปิดเผยแล้วอาจเกิดরাপাขึ้นในครอบครัวได้ (สงวน ธานี, 2544)

อย่างไรก็ตามในปัจจุบันปัญหาการทารุณกรรมทางเพศถือว่าเป็นปัญหาสังคมที่นับวันจะมีแนวโน้มสูงขึ้น โดยเฉพาะในสังคมปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่สังคมอุตสาหกรรม เทคโนโลยีและสารสนเทศมากขึ้น จังหวัดระยองเป็นจังหวัดหนึ่งในเขตภาคตะวันออกที่เป็นเขตพื้นที่อุตสาหกรรม ทำให้มีประชากรย้ายถิ่นเข้ามาหางานทำเพิ่มมากขึ้น เป็นเหตุให้มีจำนวนประชากรเพิ่มมากขึ้น ทำให้เกิดปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ที่อยู่อาศัย การทำงานเพื่อหาเลี้ยงชีพ และปัญหาเศรษฐกิจ เป็นต้น จึงเกิดความกดดันทางสังคม เกิดความเครียดต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน และนำไปสู่สาเหตุของการเกิดความขัดแย้ง การทะเลาะวิวาท รวมทั้งเกิดการทารุณกรรมทางเพศที่ค่อนข้างมาก จากจากรายงานของศูนย์คุ้มครองเด็กและสตรีที่ถูกทำร้ายของโรงพยาบาลระยอง ในปี พ.ศ.2551 พบว่า จำนวนผู้ที่ถูกทารุณกรรมมีจำนวนถึง 60 ราย โดยแบ่งเป็นการทารุณกรรมทางกาย 19 ราย ทารุณกรรมทางเพศ 32 ราย (โดยเป็นวัยรุ่นทั้งหญิงและชายจำนวน 30 ราย) ทารุณกรรมทางด้านจิตใจ 1 ราย และปล่อยปละละเลย 8 ราย (ศูนย์คุ้มครองเด็กและสตรีที่ถูกทำร้ายโรงพยาบาลระยอง, 2552) จะเห็นได้ว่า การทารุณกรรมทางเพศมีจำนวนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 53.33 ของจำนวนผู้ที่ถูกทารุณกรรมทั้งหมด ซึ่งการทารุณกรรมทางเพศนั้น

นอกจากจะส่งผลกระทบต่อตัววัยรุ่นแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อครอบครัว สังคม และมีความสัมพันธ์เกี่ยวเนื่องกับปัญหาต่าง ๆ ในสังคมอีกมากมาย

จากการศึกษาพบว่า การทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นส่งผลกระทบต่อทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ทางด้านร่างกายพบว่า จะเกิดบาดแผล รอยฟกช้ำ เลือดออกทางช่องคลอดหรือทวารหนัก เกิดโรคติดเชื้อทางเพศสัมพันธ์ การติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ การอักเสบในอุ้งเชิงกราน และการตั้งครรภ์อันไม่พึงประสงค์ รวมทั้งอาจถึงแก่ความตาย เนื่องจากอาจมีการใช้กำลังบังคับขู่脅ทำให้มีการบาดเจ็บทางร่างกายถึงแก่ความตายได้ (อุมาพร ตรังคสมบัติ, 2542)

สำหรับผลกระทบทางด้านจิตใจ พบว่า การทารุณกรรมทางเพศจะก่อให้เกิดบาดแผลทางจิตใจ วัยรุ่นมีปัญหาด้านอารมณ์เป็นลักษณะเด่น คือ มีความวิตกกังวล อารมณ์เศร้า มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ และความคิดฆ่าตัวตายหรือต้องการฆ่าตัวตาย นอกจากนี้ยังแสดงปัญหาด้านพฤติกรรมเกรี้ยวต่อต้านสังคม ขาดสมาธิ พฤติกรรมถดถอย พัฒนาการทางเพศผิดปกติ และปัญหาด้านการสร้างสัมพันธ์ภาพ (สุวพัคตร์ เวศม์วิบูลย์, 2540) และที่สำคัญคือ วัยรุ่นที่ถูกทารุณกรรมทางเพศจะมีความรู้สึกผิดและละอายใจซึ่งจะนำไปสู่อาการซึมเศร้า พยายามฆ่าตัวตาย บางคนหนีออกจากบ้าน ใช้สารเสพติด และมีพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ (จิราวรรณ แทนวัฒนกุล, 2545) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ อินทรา พัวสกุล และคณะ (2542) ศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบทางด้านจิตใจของวัยรุ่นที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ พบว่า ผลกระทบทางด้านจิตใจที่พบในระยะแรก คือ โกรธ กลัว วิตกกังวล มีความคิดอยากตาย และไม่ยอมไปโรงเรียน ผลกระทบระยะยาว คือ โกรธ กลัว ซึมเศร้า มีความคิดอยากฆ่าตัวตาย หนีออกจากบ้าน และมีพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาในต่างประเทศที่ศึกษาผลของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นต่อการปรับตัวทางด้านจิตใจ โดยศึกษาความแตกต่างของการปรับตัวทางด้านจิตใจต่อการถูกทารุณกรรมทางเพศ พบว่า วัยรุ่นจะมีอาการซึมเศร้า มีปฏิกิริยาทางลบกับบุคคลอื่นในระดับสูง มีคุณค่าแห่งตนต่ำ ขาดการสนับสนุนทางสังคม มีความวิตกกังวลทางเพศมาก และรับรู้ว่าเป็นสถานที่อันตราย (Feiring, Taska, & Lewis, 2000)

นอกจากการทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นจะส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นดังกล่าวแล้ว ยังส่งผลกระทบต่อสังคมอีกด้วย โดยทำให้เกิดปัญหาในสังคมต่าง ๆ เช่น ปัญหาเด็กเร่ร่อน เด็กขมขาน โสเภณีเด็ก เด็กติดยาเสพติด และการกระทำผิดกฎหมาย เป็นต้น สอดคล้องกับการศึกษาของ คอร์บี้ (Corby, 2000) พบว่า ผลกระทบทางด้านครอบครัวและสังคมของวัยรุ่นที่ถูกทารุณกรรมทางเพศหรือข่มขืนกระทำชำเรา นั้น วัยรุ่นจะมีการหนีออกจากบ้าน เป็นโสเภณี และติดยาเสพติด ซึ่งสภาพ

ดังกล่าวเหล่านี้เป็นปัญหาที่มีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศเป็นอย่างมาก และยังทำให้รัฐต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลและงบประมาณมากมายเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าวด้วย

จะเห็นได้ว่า การทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงมีอัตราค่อนข้างสูง ซึ่งการทารุณกรรมทางเพศดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อตนเอง ครอบครัว และสังคมมากมาย อย่างไรก็ตามจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการศึกษาถึงผลกระทบของการทารุณกรรมทางเพศและเป็นการศึกษาในเชิงปริมาณดังที่กล่าวมาแล้ว สำหรับการศึกษาถึงประสบการณ์โดยตรงของวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศยังมีน้อย ดังการศึกษาของ หุติพร ภูโสภา (2547) ศึกษาเกี่ยวกับการรับมือต่อการถูกทารุณกรรมทางเพศในเด็กผู้หญิง พบว่า ประสบการณ์ความรู้สึกรับจากการถูกทารุณกรรมทางเพศ ได้แก่ ความรู้สึกกลัว ความรู้สึกโกรธและแค้นผู้ที่กระทำการทารุณกรรม ความรู้สึกเสียใจ ไม่ไว้วางใจ กลัวว่าจะถูกทารุณกรรมซ้ำ ผังใจกับเรื่องราวที่เกิดขึ้น เป็นต้น การรับมือของเด็กต่อการถูกทารุณกรรมทางเพศ คือ พยายามต่อสู้ พยายามหนีออกจากเหตุการณ์ ปกปิดเรื่องราวที่เกิดขึ้น หาหนทางระบายความรู้สึกที่เกิดขึ้นด้วยการร้องไห้และการเล่น หาเหตุผลมาลบล้างกับความรู้สึกที่เกิดขึ้น การขอความช่วยเหลือ และการเปิดเผยเรื่องราวกับบุคคลที่คิดว่าจะสามารถแก้ไขเหตุการณ์ได้ และการศึกษาของ คอนดुरา (Kondura, 1993) ศึกษาเกี่ยวกับการกลับคืนสู่ภาวะปกติของผู้หญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ พบว่า ในการกลับคืนสู่ภาวะปกติของผู้หญิงที่ภายหลังการถูกทารุณกรรมทางเพศนั้น เด็กผู้หญิงต้องการที่จะเล่าหรือระบายเกี่ยวกับเรื่องราวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นให้กับบุคคลที่ใกล้ชิดรับฟัง และในการกลับคืนสู่ภาวะปกตินั้นเด็กผู้หญิงยังต้องการการได้รับการสนับสนุนทางอารมณ์และแหล่งสนับสนุนทางสังคม รวมทั้งทรัพยากรที่เป็นวัตถุและบุคลากรในสังคมที่จะช่วยให้เด็กผู้หญิงกลับคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้นการศึกษาประสบการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำการศึกษาเพิ่มเติม เพื่อทำความเข้าใจถึงความรู้สึกหรือการรับรู้ที่มาจากมุมมองของวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับประสบการณ์ชีวิตของวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ โดยประยุกต์วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ เพื่อให้เข้าใจถึงความรู้สึกนึกคิดและประสบการณ์ของวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศโดยเฉพาะในประเด็นของประสบการณ์การถูกทารุณกรรมทางเพศ การรับรู้การจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และความ ต้องการการช่วยเหลือ ผลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่ทำให้เกิดความเข้าใจอันจะนำไปสู่การพัฒนาโปรแกรมการช่วยเหลือวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อบรรยายประสบการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิง

คำถามการวิจัย

ประสบการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิงเป็นอย่างไรบ้าง

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลพื้นฐานให้บุคลากรด้านสุขภาพเข้าใจประสบการณ์การทารุณกรรมทางเพศตามการรับรู้ของวัยรุ่นหญิง การรับรู้การจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ตลอดจนความต้องการช่วยเหลือจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาระบบการให้บริการในการดูแล ป้องกัน และช่วยเหลือแก่วัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

2. เป็นข้อมูลพื้นฐานที่จะนำไปสู่การทำวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศต่อไป เช่น การศึกษาประสบการณ์ในการถูกทารุณกรรมทางเพศในกลุ่มอื่น เช่น วัยรุ่นชาย กลุ่มของผู้กระทำทารุณกรรม กลุ่มของผู้ปกครองหรือบิดามารดา และเจ้าหน้าที่ เป็นต้น

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงประสบการณ์ของการถูกทารุณกรรมทางเพศในวัยรุ่นหญิง ผู้ให้ข้อมูล คือ วัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศที่มารับบริการ ณ ศูนย์คุ้มครองเด็กและสตรีที่ถูกทำร้าย โรงพยาบาลระยอง จังหวัดระยอง

นิยามศัพท์

วัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ หมายถึง บุคคลที่มีอายุตั้งแต่ 15-18 ปี ที่ถูกบุคคลอื่นกระทำทารุณกรรมทางเพศ

ประสบการณ์ของวัยรุ่นหญิงที่ถูกทารุณกรรมทางเพศ หมายถึง การรับรู้ของวัยรุ่นหญิงเกี่ยวกับประสบการณ์การถูกทารุณกรรมทางเพศ การรับรู้การจัดการกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และความต้องการการช่วยเหลือ